

mulligen, efter yderligere Udtalelser fra de ærede Medlemmers Side eller efter nærmere Diverveelse, maatte findes fornødne.

Orsted: Som det vistnok i det Hele taget er vanskeligt nøie at trække Grændser imellem hvad der hører under 1ste Behandling, og hvad der først maa komme frem under de følgende Behandlinger, saaledes finder jeg, at det paa Grund af nærværende Sags Bessaffenhed har endogsaa større Vanskeligheder end ved de fleste andre. Jeg skal derfor, deels af Hensyn hertil og deels i Betragtning af, at Tiden er saa langt fremrykket, indskrænke de Bemærkninger, jeg kunde have at fremsøre, saameget som mulligt, men maa dog bede om Undskyldning, hvis jeg ikke destomindre ved et eller andet Punkt fremsførte Noget, som maa skee kunde findes at høre mere under Sagens 2den Behandling, hvorunder jeg forøvrigt forbeholder mig nærmere at udvifle, hvad jeg under nærværende Behandling antyder. Jeg deler fuldskommen de Betænkkeligheder, som det ærede Udvalg har fremsført med Hensyn til, at man nu skulde indlade sig paa en Lov, der blot gjør Forandring i Sammensætningen af de communale Bestyrelser og Maaden, hvorpaa de skulle vælges. Det forekommer mig, at man først maatte være paa det Rene med hvad disse Communalbestyrelser's Functioner og Myndighed ere, for at kunne have nogen sikker Mening om, hvorledes de kunne bedst være sammensatte, og jeg troer derfor, at det var ønskeligt, at Spørgsmaalet om deres Sammensætning, og om Maaden, hvorpaa Medlemmerne skulle vælges, som først for i Forbindelse med Spørgsmaalet om den hele Ordning. Det forekommer mig ogsaa, at det, som Grundlovens 90de Artikel sigter til, er ikke egentlig saameget en Forandring i de communale Bestyrelser's Sammensætning, som det er en Forandring i deres Myndighed (Hør!). Det forekommer mig, at der i Almindelighed hersker et noget uklart Begreb om den Selvstændighed, som en Commune bør have, og som en Commune kan have, og det var meget rigtigt, at man først derom var paa det Rene, førend man indlod sig paa en forandret Sammensætning og en forandret Valgmaade for Communalbestyrelserne. Der er vistnok Mange, som gjøre

sig overdrevne Begreber om Communalbestyrelsernes Selvstændighed. Enhver Commune er et Led af det hele større Samfund og maa knytte sig dertil; den kan ikke let have i noget Anliggende en aldeles selvstændig Afgørelse; thi alle de Forhold, som høre under en Communalbestyrelse, have Interesse for andre Samfund og for Staten i det Hele taget. Det er nu meget klart, at, hvad Fattigvæsenet og Skolevæsenet angaaer, der kan en Communalbestyrelse ikke handle efter Forogdtbestindende; den er ikke besøjet til at lade være paa behørig Maade at understøtte de Fattige, paa behørig Maade at sørge for Ungdommens Opdragelse, men har i saa Henseende ganske bestemte Pligter. Den kommer ogsaa derved i Sammenstød med andre Individuers Rettigheder, hvilke Sammenstød ikke kunne blive endeligt afgjorte af Communalbestyrelsen selv. Men dette gjælder jo virkelig ogsaa med Hensyn til andre Forhold, som undertiden kaldes reent communale, s. Ex. Veivæsenet, Rørselsvæsenet og saa fremdeles. Ogsaa disse Communalvæsenets Anliggender staae i Forbindelse med det hele øvrige Samfund. Dersom en Commune ikke følger for de communale Veie, eller dersom den ikke vilde, hvad der nødvendigvis skal foretages i den enkelte Commune med Hensyn til Justitsvæsenets Fremme, med Hensyn til Fængslernes Indretning og Vedligeholdelse osv., da er det klart, at det er Noget, som Staten maa gribe ind i. Det er heller ikke Grundlovens Mening, at der skulde være en absolut Selvstændighed; thi Udtrykket „under Statens Tilsyn“ vil jo dog i grunden være det Samme som under Statens Medvirkning. Om og hvorledes det nu skulde være en Nødvendighed at gjøre Forandringer i Communalbestyrelsernes Sammensætning og i Maaden, hvorpaa de skulle vælges, det er Noget, som først nøiagtigen kan bedømmes, naar man veed, hvilken Myndighed Communalbestyrelserne have. Jeg skal blot her nævne eet Punkt. Det kunde have Noget for sig, at Sognerestanderstaberne fik en Myndighed, som de hidtil ikke have havt, med Hensyn til at vedligeholde Orden i Egendeforholdet, til derved deels at kunne træde mæglende frem, deels at kunne give Tilhold og afgive Skjon over, hvad de have fundet, som skulde komme i Be-